Facultat de Ciències de l'Educació

Curs 2001-2002
Codi: 23336 Crèdits 3
Història de l'Educació a Catalunya
Professor: Pere Solà

Objectius

Coneixement i recerca de la història educativa a l'àmbit geogràfic de llengua i cultura catalana.

Adquisició d'una certa visió comparativa de l'evolució històrica de l'educació als Països Catalans amb la d'altres comunitats peninsulars, europees, etc

---

Temari

1.Concepte i metodologia de la disciplina

2.Els orígens:de la Colonització a la Marca Hispànica

3.De la independència de la Catalunya comtal a l'apogeu de l'imperialisme mediterrani

4.De la crisi de mitjan segle XIV a Ferran el Catòlic.

5.L'educació a la Corona d'Aragó dintre de la Dinastia dels Habsburg(segles XVI i XVII)

Punts de referència culturals i ideològics europeus.

L'erasmisme

Joan Lluís Vives(1492-1540)

Les Universitats(Barcelona,València,etc)

Escolapis i jesuïtes

L'educació del Barroc

6.Vers la uniformització educacional:el Règim de Nova

Planta(1714-1789).

Punts de referència generals:Locke,

Enciclopèdia,Rousseau...

La xarxa d'escoles urbanes i rurals

Catecisme i predicació

Ensenyament secundari i superior

7.L'educació en un temps de crisi.La transformació de

l'Antic Règim(1789-1833).

Evolució històrica i educacional general

Ensenyament al medi rural i urbà(Ballot)

Ensenyances professionals.La Junta de C.

L'ensenyament superior

Evolució comparativa de l'ensenyament als

Països de Llengua Catalana

8.L'establiment del model escolar liberal-burgès

Corrents internacionals.La seva influència

als Països de Llengua Catalana.

Pensament i obra d'intel.lectuals i

pedagogs(Martí d'Eixalà,Jaume Balmes,Laureà

Figuerola,Xavier Llorens i Barba)

9.La "revolució burgesa"(1833-1874) i la

"Renaixença".

Evolució històrica general

Significació sociopolítica de la

Renaixença

La centralització educativa.Moyano y la

seva incidència als Països de Llengua

Catalana

Els diversos graus d'ensenyament:aspectes

comparatius dels Països Catalans.

Educació i obrerisme

El "sexenni" de 1868 a 1874: planteigs educatius

L'ensenyament no formal.La premsa

10.De la Restauració Monàrquica a la crisi de

Cuba(1875-1898)

Evolució històrica,social,política

Positivisme,Modernisme,educació

La I.L.E. als Països Catalans

La implementació de la Ll. Moyano

L'ensenyament laic

L'ensenyament professional

Ensenyament secundari i superior

Els Ordes

La catalanització de continguts docents

Els ateneus

11.De la pèrdua Colonial a la Setmana Tràgica

Conjuntura històrica

Punts de referència pedagògics:Escola

Nova,etc.

Liberalisme i ofensiva laicista

Obrerisme i ensenyament.Ferrer i

Guàrdia(1859-1909).

Republicanisme,nacionalisme i qüestió

escolar

El magisteri públic:vents renovadors

Joan Bardina(1877-1950)

Educació informal:els ateneus i centres

culturals i excursionistes.

12.Educació,modernització i autonomia política (1909-1931).

Evolució històrica general

Eugeni d'Ors i el Noucentisme

La Mancomunitat i l'educació

La Dictadura de Primo

La tasca dels ajuntaments

Les escoles racionalistes

Pedagogs i ideòlegs escolars:Puig Elias,A.

Galí,P. Vergés,els Santaló,el pare Ruiz

Amado,J. Estalella,etc.

Educació informal i extraescolar:els ateneus.

13.República i guerra civil(1931-1939):plantejaments i realitzacions educatives.

Evolució històrica:la II República al País

Valencià,Catalunya i Illes.

Coordenades culturals i pedagògiques

internacionals del periode.

Ensenyament primari,secundari i

universitari: autonomia i educació.

Educació informal i extraescolar

La qüestió de la llengua

Educació i guerra civil

Alternatives educatives del periode bèl.lic.

14.L'educació en el periode franquista (1939-1957)

Els punts de referència històrics

Els punts de referència pedagògics i

ideològics

Legislació i realitat escolar

Ensenyament secundari i superior

Ensenyament professional

Església i qüestió escolar

15. L'educació en el periode franquista(1957-1970)

Evolució de l'ensenyament a tots nivells

durant el periode

La gestació de la LLei General d'Educació

Les escoles actives catalanes.Rosa Sensat

Les Escoles Normals i la seva evolució

L'ensenyament universitari

16. De la Llei General d'Educació al post-franquisme

Evolució política,econòmica i social

La LLei General d'Educació i la seva implantació

Església i ensenyament a aquesta etapa

Autonomia i educació.La qüestió de la llengua.

Elements comparatius de l'evolució

educativa als Països Catalans entre 1970 i 1988.

L'ensenyament universitari

17.Educació i llengua en una perspectiva històrica

18.Evolució dels corrents didàctics i

metodològics:anàlisi de la implantació i arrelament d'alguns mètodes.

19.Endoculturació i educació informal a l'època contemporània.

20.Dona i educació als Països Catalans: aspectes històrics

21. L'educació al medi rural

Metodologia

La presentació de temes i sub-temes del programa anirà a càrrec del professor i dels alumnes.

Cada alumne (o grup) prepararà un tema (o una part d'un tema), assessorat pel professor. Aquest tema serà exposat a classe.

Comentar de textos i lectura de clàssics (a triar d'una llista donada)

Treball Pràctic d'Iniciació a la Recerca Històrico-Pedagògica

---

Avaluació

En resum,doncs, l'aprofitament en l'assignatura serà avaluat a partir de:

1) Preparació i exposició del tema o sub-tema del programa, amb l'obligació de confeccionar una memòria individualo en grup

d'aquest tema.

1. Confecció de la ressenya crítica d'un clàssic de l'educació.

L'alumne pot triar a més entre:

3.1) Confecció d'un treball pràctic de recerca

històrico-educativa sobre un tema prèviament discutit i aprovat pel professor.

3.2) Prova escrita convencional sobre els temes del pograma

Bibliografia

Vegeu la que s'indica a la matèria **"Història de l´Educació"[llicenciatura de Pedagogia**